

Talmastraat 5-7

Ds. A.S. Talma

Voor de liefhebber van gevelstenen is er in de Patrimoniumbuurt veel te zien. In iedere straat van de wijk is er wel één of meer te zien. Gebouwd in de twintiger jaren van de vorige eeuw en gevelstenen waren toen een gewild attribuut om de tijdgeest aan te geven.

Om precies te zijn is de wijk in de periode 1921 – 1923 tot stand gekomen met de ontwerpen van de architecten Tj. Kuipers en A. Ingwersen. Gekozen werd voor de stijl van de traditioneel-zakelijke Amsterdamse School.

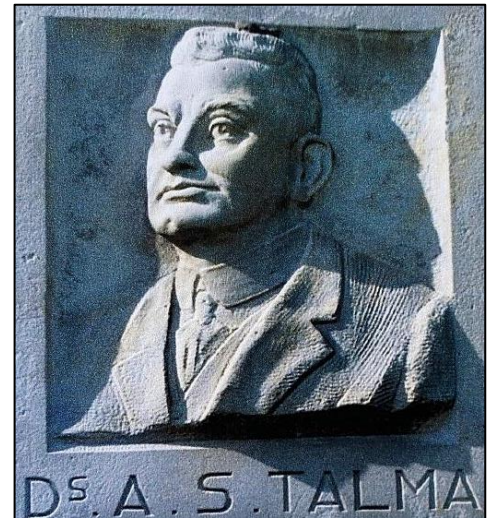
Op 19 november 1921 legde burgemeester C. Maarschalk de eerste steen. De wijk werd in 1923 voltooid. Opdrachtgever was de gereformeerde woningstichting Patrimonium die hier 318 arbeiderswoningen en 81 middenstandswoningen liet bouwen. Daarvoor had zij in 1919 de terreinen van de boom- en bloemkwekerij Rozenhagen van de familie Zocher laten aankopen.

De nieuwe wijk werd ingericht naar de Engelse tuindorpgedachte met brede soms licht gebogen straten, meerdere poortgebouwen, alles in een samenhangende architectuur met veel groen in de vorm van plantsoenen en voortuinen.

Het bestuur van Patrimonium had graag gezien dat de straten in hun wijk zouden worden vernoemd naar vooraanstaande personen van het Nederlandsch Werkliedenverbond Patrimonium. De gemeente Haarlem is daar niet op ingegaan. Alleen naar ds. Aritius Sybrandus Talma, minister van Landbouw, Handel en Nijverheid van 1908 – 1914, en jarenlang redacteur van de *Werkmansvriend* en daarmee de grote stuwende kracht in de christelijke vakbeweging, mocht een straat worden vernoemd. In de gevel van Talmastraat 5 en 7 is een steen met zijn beeltenis ingemetseld.

Door de toentertijd nog afgezonderde ligging kreeg de wijk een besloten karakter wat het beoogde saamhorigheidsgevoel nog meer bevorderde.

Bij de woningen kwamen nog vijf winkel-woningen, een school en een kerk. De protestants-christelijke beginselen waren veelal maatgegevens voor diegenen die zich in de wijk vestigden. Al gauw werd dan ook gesproken over de *“psalmenbuurt”*. Zoals al geschreven zie je wanneer je door deze mooie wijk rondloopt diverse gevelstenen met christelijke/moralistische teksten waaruit de gereformeerde achtergrond duidelijk naar voren komt.

Bron:

- Brochure Gevelstenen in de Patrimoniumbuurt – Gert-Jan van der Wouden
- 75 jaar Woningstichting Patrimonium – Een historische notitie